

Cytometria Przepływowa jako uniwersalna metoda diagnostyczno-badawcza.

2

 BD
BD Biosciences

PRACOWNIA ZAPRASZA DO WSPÓŁPRACY LEKARZY GINEKOLOGÓW

- Diagnostyka w kierunku niepłodności np. **poronień nawykowych w odniesieniu do pomiaru odsetka limfocytów T (CD3, CD4, CD8), limfocytów B (CD19), komórek NK i markerów aktywacji.**
- Ocena fenotypu komórek układu odpornościowego w tym – chorób układu krwiotwórczego – **białaczek, chłoniaków.**
- Analiza zmian odczynowych i wtórnych niedoborów odporności np. **zakażeń wirusowych w tym HIV.**

PORONIENIA NAWYKOWE [PN] - PRZYCZYNY I DIAGNOSTYKA

1. Czynniki etiologiczne poronień nawykowych(PN):

- **Zaburzenia anatomiczne macicy** – wrodzone i nabyte.
Stanowią je wady rozwojowe macicy, zrosty wewnątrzmaciczne, polipy endometrialne, mięśniaki podśluzówkowe macicy oraz niewydolność cieśniowoszyjkowa, która jest najbardziej charakterystyczna dla poronień w II trymestrze ciąży. Przyczyny anatomiczne to około 1-5% wszystkich PN.
- **Zaburzenia hormonalne** – stanowią około 3-5% przyczyn PN, wśród nich znajdują się zaburzenia fazy lutealnej cyklu miesięczkowego i niewydolność ciążowego ciała żółtego

przed 8-10 tygodniem ciąży. Przyczyna tych nieprawidłowości niejednokrotnie jest złożona, często u podłoża leży zespół policystycznych jajników, hiperandrogenizm i hiperprolaktynemia. Inne przyczyny to niewyrównane endokrynopatie, takie jak cukrzyca, choroby tarczycy oraz zaburzony metabolizm leptyny.

- **Zaburzenia genetyczne** – przeważają aberracje chromosomalne, a w drugiej kolejności występują mutacje genowe. Czynniki genetyczne to około 3-5% przyczyn PN.
- **Czynniki infekcyjne** – wątpliwy czynnik etiologiczny PN, powoduje raczej poronienia sporadyczne. Czynnikiem sprawczym są różne drobnoustroje zasiedlające narządy płciowe, a także infekcje.
- **Trombofilie wrodzone.**
- **Czynniki środowiskowe** – wątpliwy czynnik etiologiczny PN, wyjątek stanowią biorcy przeszczepów zażywający przewlekłe leki immunosupresyjne, u których potwierdzono wyższy odsetek PN. Wśród innych rozważanych czynników wymienia się leki i inne środki chemiczne działaniu teratogennym, nadużywanie alkoholu, nikotynizm czy przewlekły stres.
- **Czynniki immunologiczne – najczęstsza przyczyna PN.**
Przypuszcza się, że zaburzenia immunologiczne są odpowiedzialne za około 65-70% utraty ciąży u kobiet z PN. W grupie tej występują czynniki o podłożu autoimmunologicznym i alloimmunologicznym.

2. Diagnostyka przyczyn poronień nawykowych [PN] o podłożu autoimmunologicznym

- Wśród autoprzeciwciał największe znaczenie w etiologii PN posiadają autoprzeciwciała przeciwjądrowe (ANA) oraz antyfosfolipidowe (APL), a wśród nich przeciwciała antykardiolipidowe (ACA) oraz lapus anticoagulant (LA).

3. Diagnostyka przyczyn poronień nawykowych [PN] o podłożu alloimmunologicznym

- Zaburzenie immunoregulacji na poziomie doczesnej, (komórki NK o fenotypie CD56+/CD16-, limfocyty T i makrofagi)
- Zaburzenie równowagi odpowiedzi immunologicznej typu Th1 nad Th2 – zaburzenie immunoregulacyjnej roli cytokin.
- Zaburzenie immunoregulacyjnego działania progesteronu,
- Brak lub niedobór immunoregulacyjnej roli przeciwciał blokujących,
- Działanie przeciwciał przeciwpłomnikowych ASA

WNIOSEK - przed podjęciem prób immunoterapii zaleca się wykonanie u pacjentek następujących badań diagnostycznych:

1. ocena antygenów HLA DQ Alpha u obojga partnerów,
2. test limfocytotoksyczny
3. ocena przeciwciał blokujących we krwi obwodowej.
4. **ocena odsetkowej zawartości subpopulacji limfocytów METODĄ CYTOMETRII PRZEPŁYWOWEJ z krwi obwodowej (immunofenotyp - CD3, CD4, CD8, CD19, NK, CD19+CD5+).**
5. ocena aktywności komórek NK we krwi obwodowej,
6. ocena wydzielania cytokin typu Th1 (IFN γ , TNF α ,) oraz cytokin typu Th2 (IL-4, IL-10),
7. ocena odsetkowej zawartości limfocytów T regulatorowych (CD4⁺CD25⁺ limfocyty lub komórki Treg) we krwi obwodowej,
8. badanie w kierunku obecności przeciwciał przeciwplemnikowych

Test **METODĄ CYTOMETRII PRZEPŁYWOWEJ** powinien obejmować ocenę odsetkowej zawartości następujących komórek immunologicznych:

ANTYGEN	TESTOWANA POPULACJA LIMFOCYTÓW	Wartość referencyjna
CD3	subpopulacja limfocytów T	64-74%
CD4	subpopulacja limfocytów T- pomocniczych	41-49%
CD8	subpopulacja limfocytów T- cytotoksycznych/supresorowych	31-38%
CD4/CD8	Oznacza proporcję Th1/Th2	0,6-2,8%
CD19	subpopulacja limfocytów B	10-15%
CD19⁺CD5⁺	subpopulacja limfocytów B-1	2-10%
CD16⁺CD56⁺	subpopulacja komórek NK – natural killer	13-22%

OZNACZENIE ANTYGENU CD3 NA SUBPOPULACJI LIMFOCYTÓW T

Podwyższenie odsetka komórek CD3 może świadczyć o nadmiernej aktywności układu immunologicznego. Często występuje u chorych na choroby autoimmunologiczne. U kobiet z PN często stwierdza się podwyższony odsetek limfocytów CD3.

OZNACZENIE ANTYGENU CD4 NA SUBPOPULACJI LIMFOCYTÓW T – pomocniczych, ANTYGENU CD8 NA SUBPOPULACJI LIMFOCYTÓW T-cytotoksycznych/supresorowych, oraz STOSUNEK CD4/CD8

Bardziej istotne od oznaczenia odsetkowych wartości limfocytów CD4 i CD8 jest określenie proporcji CD4 do CD8. Podwyższona proporcja CD4/CD8 jest w pewnym zakresie odzwierciedleniem proporcji odpowiedzi immunologicznej typu Th1 do Th2.

Podwyższoną proporcję CD4/CD8 obserwuje się u pacjentów z chorobami autoimmunologicznymi, a także u kobiet z PN o podłożu alloimmunologicznym.

OZNACZENIE ANTYGENU CD19 ORAZ CD19⁺CD5⁺ NA SUBPOPULACJI LIMFOCYTÓW B

Limfocyty CD19 odpowiedzialne są za produkcję przeciwciał wszystkich klas (IgG, IgM oraz IgA). Limfocyty CD19 prawie zawsze znajdują się w górnej zawartości normy lub znacznie powyżej normy u kobiet z PN o immunologicznym podłożu. W przypadku pobudzenia komórek CD19⁺CD5⁺ produkują one przeciwciała w stosunku do hormonów, receptorów

hormonalnych oraz neurotransmiterów (między innymi serotoninie). Najczęściej wytwarzanymi przeciwciałami przez te komórki są przeciwciała przeciwko hormonom tarczycy, estrogenom, progesteronowi, gonadotropinom i hormonom wzrostu. Kobiety te stanowią 80-90% wszystkich pacjentek z niepłodnością, u których obserwuje się słabą stymulację gonadotropinami. Uważa się, że podwyższony odsetek tych komórek u kobiet z PN jest silnie powiązany z wczesną utratą ciąży. Kobiety z podwyższonym odsetkiem CD19⁺CD5⁺ posiadają także podwyższone ryzyko zapalenia tarczycy i wystąpienia przedwczesnej menopauzy.

OZNACZENIE ANTYGENU CD16⁺CD56⁺ NA SUBPOPULACJI KOMÓREK NK- NATURAL KILLER

Oba rodzaje naturalnych komórek NK CD56⁺CD16⁺ oraz CD56⁺ są przede wszystkim producentem TNF α . Komórki NK - CD56⁺ (CD16⁻) są produkowane przez doczesną i zdolne są do znacznie większej produkcji TNF α aniżeli komórki NK CD56⁺ CD16⁺, które z kolei mogą łatwo migrować do doczesnej i tkanek styku maczyny- płodowego.

U kobiet z PN często obserwuje się podwyższenie odsetkowej zawartości obu fenotypów komórek NK.

CENNIK BADAŃ

1. Stosunek CD4/CD8 – **80 PLN** (w przebiegu zakażenia wirusem HIV)
2. Panel podstawowy – **100 PLN** (w zaburzeniach odporności i niepłodności)
3. Panel poszerzony – **150 PLN** (w chorobkach nowotworowych, w tym chłoniakach i białaczkach)

Uwaga : do oceny odsetka limfocytów konieczne jest wykonanie badania morfologii krwi w cenie: 8,- PLN

KONTAKT

Kierownik Pracowni:

dr n. med. Aldona Kaczmarek

Specjalista:

**laboratoryjnej immunologii medycznej
cytomorfologii medycznej**

Email: aldona.kaczmarek@wco.pl

Tel. 61-88-50-676, 504-796-360

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE ZNAJDUJĄ SIĘ NA STRONIE INTERNETOWEJ

WCO.pl – Pracownia Cytometrii

PRACOWNIA CZYNNNA:

9 - 13⁰⁰ od poniedziałku do piątku

- ZAŁĄCZNIK:**
1. Procedura organizacji badań
  2. Plan lokalizacji